rederet ad aceruū viginti modioꝝ et fierent
decem: ⁊ intraretis ad torcular vt exꝑmeret
qnq̄ginta lagenas ⁊ fiebant viginti. Percuſſi
vos vento vrēte: ⁊ aurugine et grandine oīa
opa manuū vrãꝝ: ⁊ nō fuit in vob̄ q̄ reūtere-
tur ad me dicit dn̄s. Ponite corda veſtra ex
die iſta: ⁊ in futurū a die viceſima ⁊ q̄rta no-
ni menſis: a die q̄ fundamenta iactata ſunt tē-
pli domi ponite ſup coꝛ vr̄m. Nūq̄d iā ſemen
in germine eſt. Et adhuc vinea ⁊ fic⁹ ⁊ malo-
gnatum ⁊ lignū oliue non floruit. Ex die iſta
bn̄dicā. Et factū eſt v̾bū dn̄i ſecūdo ad agge-
um in viceſima ⁊ quarta menſis dicens. Lo-
q̄re ad zorobabel ducē iuda dicens. Ego mo-
uebo celū parit̄ ⁊ terram: ⁊ ſubuertam ſoliū
regnoꝝ ⁊ ꝯterā fortitudinem regni gentium
Et ſubūtam q̄drigā ⁊ aſcenſorē eius: ⁊ deſcē-
dent eq̄ ⁊ aſcenſores eoꝝ: vir in gladio fratris
ſui. In die illa dicit dn̄s exercituū aſſumā te
zorobabel fili ſalathiel ſerue meus dicit dn̄s ⁊
ponam te quaſi ſignaculū: q꞉ te elegi dic̄ dn̄s
exercituum.

Explicit Aggeus ꝓpheta. Incipit
ꝓlogus in Zachariam ꝓphetā.

Ecūdo anno darij regis medo-
rum aggeū ⁊ zachariā ꝓphetas
ſe: lectōnes eorūdem declarant
Sed hac de cauſa agge⁹ zacha-
rie in ordine ꝓphetarū ꝓlatus
eſſe videt̄. q꞉ cū duobus mēſibus vt p̄dicto-
rum lectōes oſtendūt. in ꝓphetia p̄ceſſiſſe in-
uenit̄: ⁊ ad reparatōem templi p̄cepto dei po-
pulū animaſſe. vt eſdras refert dicēs. In ſe-
cūdo anno darij regis pſaꝝ ꝓphetauerūt ag-
geus ⁊ zacharias filius addo ꝓphe: ſup iude-
os q̄ erant in iuda ⁊ hier̄lm: ⁊ ſup iſr̄l in noīe
dei ſup eos. Tūc ſurrexerūt zorobabel filius
ſalathiel ⁊ ieſus fili⁹ ioſedech ⁊ p̄ncipes eius
inchoauerūtq̄ edificare domū dei q̄ eſt i hie-
ruſalem. Quibus cū adeſſent ꝓphe: exhorta-
tione ſua adiuuerūt eos. Nam ⁊ populū iſr̄l
ab imitatōe paternoꝝ delictoꝝ. ꝑ ſuā āmo-
nitionē idem ꝓpha cupiēs reuocare. verbis
lectōe cōp̄henſis viſus eſt. Uidi nocte: ⁊ ecce
vir aſcēderat ſup equū rubeū ⁊c̄. Uidit pro-
pheta virū equo rubeo ſedentē. ⁊ ſtantē i me-
dio myrteti vmbroſi. cuius viſionis hec ſolu-
tio eſt. Uir aſcendens equū rubeū. licet ange-
lus intelligat̄. tn̄ q꞉ p̄dicti coloris equum cō-
ſcendere viſus eſt: vindictā ſanguis in eā gen-
tem ſignificat afferendā: q̄ p̄plm iſr̄l in captiui-
tatem redegerat. Nam ⁊ eſaias ꝓpha ꝑ rubo-
rem veſtimentoꝝ inter gentes vindictā cum
ſanguine a deo ꝓferendā demōſtrās his ver-
bis viſus eſt dicēs. Quis eſt iſte q̄ vcit de edō
tinctis veſtibus de boſra ⁊c̄. Stātē v̾o i me-
dio myrteti vmbrantis: q꞉ dixit. leticiā ppl̄o
affuturā. ꝑ myrteti ſignificatōē voluit deſig-
ri. Eius ligni moyſes in leuitico cum faceret
mentionē. ait. accipietis die p̄ma fructus li-
gni ſpecioſi. vt leticiā populi ꝑ bn̄ olentis li-
gni ⁊ ſpecioſi vmbraculū demōſtraret. Sed
hanc viſionē q̄ liberatōē populi ⁊ vindictā
de aduerſarijs affuturam demōſtrat ob h̄ no-
ctu ꝓpheta ſe vidiſſe memorauit. q꞉ populū
iſr̄l in p̄ma liberatione de terra egypti. noctu
diſcēdiſſe cōſtabat. cui⁹ exempli q꞉ p̄ſens po-
pulus aliquā ꝑtem in ſe retinere videbat̄. li-
beratio eiuſdem ac reditus captiuitatis de ter-
ra chaldeoꝝ ꝑ noctem ꝓphe eſt reuelata.

Expicit ꝓlogus. Incipit argumentū.

Acharias memor dn̄i ſui multi-
plex i ꝓphetia. ihm veſtib⁹ ſor-
z didis veſtitū ⁊ lampadē oculo-
rum ſeptē. candelabrumq̄ au-
reum cū totidē lucernis q̄t ocul̄
duas q̄z oliuas a ſiniſtris lāpadis cernit: et a
dextris: ⁊ poſt equos rufos. varios. albos ⁊
⁊ diſſipatas q̄drigas ⁊ effraim: et equum de
hier̄lm pauperē regem vaticinat̄: ⁊ p̄dicit re-
gem ſedentē ſup pullū filiū aſine ſubiugalis.

Explicit argumenū. Incipit Zacha-
rias propheta Capitulum I

In mēſe octa-
uo in anno ſecūdo darij regis
factum eſt verbū domini ad
zachariam filiū barachie filij
addo ꝓphetā. Iratus eſt do-
min⁹ ſup patres vr̄os iracū-
dia. Et dices ad eos. Hec dic̄ dn̄s exercituū
Cōuertimini ad me ait dn̄s exercituū. Et cō-
uertar ad vos dicit dn̄s exercituū. Ne ſitis ſi-
cut patres vr̄i ad quos clamabāt ꝓphe p̄ores
dicētes. Hec dic̄ dn̄s exercituū. conuertimini
de vijs vr̄is mal̄: ⁊ cogitatōib⁹ vr̄is peſſimis
⁊ nō audierūt neq̄ attēderūt ad me dic̄ dn̄s
Pr̄es veſtri vbi ſunt ⁊ ꝓphe? Nūq̄d in ſem-
piternū viuent? Uerūtamē v̾ba mea ⁊ legiti-
ma mea q̄ mandaui ſuis meis ꝓphetis: nun-
q̄d nō cōp̄henderūt patres vr̄os? Et cōuerſi
ſūt ⁊ dixerūt. Sicut cogitauit dn̄s exercituū
facere nob̄ ſc̄m vias nr̄as ⁊ ſc̄m adinuentōes
nr̄as: fecit nob̄. In die viceſima ⁊ q̄rta vnde-
cimi mēſis ſabbath in anno ſecundo darij: fa-
ctum eſt v̾bū dn̄i ad zachariā filiū barachie
filij addo ꝓphetam dicēs. Uidi ꝑ noctē: ⁊ ec-
ce vir aſcendens ſup equū rufū. ⁊ ipſe ſtabat
inter myrteta q̄ erant in ꝓfundo: et poſt eum
eq̄ rufi varij ⁊ albi. Et dixi. Qui ſunt iſti dn̄e
mi? Et dixit ad me angelus dn̄i q̄ loq̄bat̄ i me
Ego oſtendā tibi q̄d ſint hec. Et rn̄dit vir q̄

Q

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſtabat inter myrteta: ⁊ dixit. Iſti ſunt quos miſ/
ſit dñs: vt ꝑambulēt terrã. Et reſponderunt
angelo dñi q̄ ſtabat inter myrteta: ⁊ dixerunt
Perambulauimꝰ terrã: ⁊ ecce omis terra ha=
bitatur ⁊ q̄eſcit. Et rñdit angelus dñi: ⁊ dixit
Dñe exercituum vſq̄ q̄ tu non miſereberi hie
ruſalē ⁊ vrbiũ iuda q̄bus iratus es? Iſte iam
ſeptuageſimus annus eſt. Et rñdit dominus
angelo q̄ loquebať in me ṽba bona verba cõ
ſolatoria. Et dixit ad me angelus q̄ loq̄bať in
me. Clama dicēs. Hec dicit dñs exercituum
Zelatꝰ ſum hierlm ⁊ ſyon zelo magno. Et ira
magñ ego iraſcor ſup gentes opulētas: q2 ego
iratus ſum parũ: ipi ṽo adiurauerũt i malu3
Propterea hec dicit dñs. Reũtar ad hierlm i
miſericordijs ⁊ domus mea edificabiť i ea ait
dñs exercituum: et ꝑpendiculũ extendeť ſup
hierlm. Adhuc clama dicēs. Hec diĉ dñs ex
ercituũ. Adhuc affluent ciuitates mee bonis
et cõſolabiť adhuc dñs i ſyon: ⁊ eliget adhuc
hierlm. Et leuaui oculos meos et vidi ⁊ ecce
q̄tuor cornua. Et dixi ad angelũ q̄ loquebať
in me. Quid ſunt hec? Et dixit ad me Hec ſũt
cornua q̄ ventilauerũt iudam ⁊ iſrl̄ et hierlm
Et oſtendit mihi dñs q̄tuor fabros. Et dixit
Quid iſti veniunt facere? Qui ait dicēs. Hec
ſunt cornua que ventilauerunt iudam per ſin
gulos viros: ⁊ nemo eorũ leuauit caput ſuũ.
Et venerunt iſti deterrere ea: vt deijciãt cor/
nua gentiũ q̄ leuauerũt cornua ſup terra3 iu/
da vt diſꝑgerent ea. II
Et leuaui oculos meos ⁊ vidi: et ecce
vir ⁊ in manu eius funiculꝰ menſorũ.
Et dixi: q̄ tu vadis? Et dixit ad me.
Ut metiar hierlm ⁊ videã q̄ta ſit longitudo
eius: ⁊ quanta ſit latitudo eiꝰ. Et ecce angelꝰ
q̄ loquebať in me egrediebať et alius angelꝰ
egrediebať in occurſum eius: ⁊ dixit ad eum
Curre: loq̄re ad puerũ iſtũ dicēs. Abſq3 mu/
ro habitabiť hierlm p̄ multitudine hoim ⁊ iu
mentorũ in medio eiꝰ. Et ego ero ei ait domi/
nus murus ignis in circũitu: ⁊ in glĩa ero i me
dio eius. O. o. o. fugite de terra aq̄lonis di
cit dñs. q̃m in q̄tuor ventos celi diſꝑſi vos:
dicit dñs. O ſyon fuge q̄ habitas apud filia3
babylonis. q2 hec dicit dñs exercituũ. Poſt
glĩam miſit me ad gentes q̄ ſpoliauerunt vos.
Qui eñ tetigerit vos tangit pupillam oculi
mei. Quia ecce ego leuo manũ meã ſup eos:
et erunt p̄de his q̄ ſuiebant ſibi: ⁊ cognoſcetis
q2 dñs exercituũ miſit me. Lauda ⁊ letare fi/
lia ſyon: q2 ecce ego venio ⁊ habitabo in me/
dio tui. ait dñs. Et applicabunť gentes mul/
te ad dñm in die illa: et erunt mihi in populũ
Et habitabo in medio tui ⁊ ſcies q2 dñs exer
cituũ miſit me ad te. Et poſſidebit dñs iuda3
ꝑtem ſuã in terra ſanctificata: et eliget adhuc
hierlm. Sileat oĩs caro a facie dñi: q2 conſur=
rexit de habitaculo ſancto ſuo. III
Et oſtendit mihi dñs ieſum ſacerdo/
tem magnũ ſtantē coram angelo dñi
⁊ ſathan ſtabat a dextris eiꝰ vt aduer
ſareť ei. Et dixit dñs ad ſathã. Increpet do=
minꝰ in te ſathan: et increpet dñs in te qui ele=
git hirlm. Nunq̄d nõ iſte torris eſt erutus de
igne. Et ieſus erat indutus veſtibꝰ ſordidis
et ſtabat añ facie3 angeli. Qui rñdit: ⁊ ait ad
eos q̄ ſtabant corã ſe dicens. Auferte veſtim
ta ſordida ab eo. Et dixit ad eũ. Ecce abſtuli
a te iniq̄tatem tuã: et indui te mutatorijs. Et
dixit. Ponite cydarim mũdã ſup caput eiꝰ.
Et poſuerunt cydarim ſup caput eiꝰ mundã
⁊ induerũt eum veſtibus. Et angelus domi
ſtabat: et ꝯteſtabať angelus dñi ieſum dicēs
Hec dicit dñs exercituũ. Si in vijs meis am
bulaueris ⁊ cuſtodiã meã cuſtodieris: tu quo/
q3 iudicab domũ mea3 ⁊ cuſtodies atria mea
⁊ dabo tibi ambulãtes de his q̄ nunc hic aſſi/
ſtunt. Audi ieſus ſacerdos magne: tu et ami/
ci tui q̄ habitãt cora3 te: q2 viri portendentes
ſunt. Ecce eñ ego adducã ſuũ meũ orientem
q2 ecce lapis quē dedi corã ieſu: ſup lapidem
vnum ſeptem oculi ſunt. Et ecce ego celabo
ſculpturã eius. ait dñs exercituũ: et auferam
iniq̄tatē terre illius in die vna. In die illa di=
cit dñs exercituũ: vocabit vir amicum ſuum
ſubter vineam et ſubter ficum. IIII
Et reuerſus eſt angelus q̄ loquebať i
me: et ſuſcitauit me quaſi virũ q̄ ſuſci
tatur de ſomno ſuo. Et dixit ad me.
Quid tu vides? Et dixi. Uidi: ⁊ ecce cãdela
brum aureũ totũ: ⁊ lãpas eius ſup caput ipſi
us ⁊ ſeptē lucerne eiꝰ ſup illud. ⁊ ſeptē infuſo=
ria lucernis q̄ erant ſup caput eius: ⁊ due oli/
ue ſup illud: vna a dextris lãpadis: et vna a
ſiniſtris eiꝰ. Et reſpõdi: ⁊ aio ad angelũ q̄ lo=
q̄batur in me dicens. Quid ſunt hec dñe mi?
Et rñdit angelus q̄ loq̄bať in me: et dixit ad
me. Nũq̄d neſcis q̄d ſunt hec? Et dixi. Non
dñe mi. Et rñdit ⁊ ait ad me dicens. Hoc eſt
ṽbũ dñi ad zorobabel dicens. Non in exerci
tu nec in robore: ſed i ſpũ meo dicit dñs exer=
cituum. Quis tu mons magne cora3 zoroba=
bel in planũ? Et educet lapidē p̄marium: ⁊ exe=
q̄bit ḡtiam grẽ eius. Et factu3 eſt verbũ dñi
ad me dicēs. Manꝰ zorobabel fundauerunt
domũ iſtã: ⁊ manꝰ eiꝰ ꝑficiēt eam: ⁊ ſcietis q2
dñs exercituũ miſit me ad vos. Quis eñ de=
ſpexit dies paruos? Et letabunť et videbunt
lapidē ſtanneũ in manu zorobabel. Septem
ſunt iſti oculi dñi q̄ diſcurrũt in vniũſam ťrã.
Et rñdi: ⁊ dixi ad eum. Quid ſunt due oliue

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iſte ad dexterã candelabri et ad ſiniſtraꝫ eius
Et rñdi ſecũdo et dixi ad euꝫ. Quid ſunt due
ſpice oliuarum q̃ ſunt iuxta duo roſtra aurea
in q̃bꝰ ſunt ſuffuſoria ex auro. Et ait ad me di
cens. Nũq̃d neſcis q̃d ſunt hec? Et dixi. Nõ
dñe mi. Et dixit. Iſti ſũt duo filij olei ſplẽdo=
ris q̃ aſſiſtunt dominatori vniuerſe terre. V
ET cõuerſus ſum et leuaui oculos me
os et vidi et ecce volumẽ volans. Et
dixit ad me. Quid tu vides? Et dixi
Ecce ego video volumẽ volãs. lõgitudo eiꝰ
viginti cubitorũ: ⁊ latitudo eius decem cubi=
torum. Et dixit ad me. Hec eſt maledictio q̃
egredit̃ ſup faciẽ omis terre: qꝛ ois fur ſicut
ibi ſcriptũ eſt iudicabit̃: et ois iurãs ex hoc ſi
milit̃ iudicabit̃. Educã illud dicit dñs exerci
tuum: et veniet ad domũ furis ⁊ ad domũ iu=
rantis in noie meo mendacit̃: et cõmorabitur
in medio domꝰ eiꝰ et cõſumet eã ⁊ ligñ eius ⁊ la
pides eius. Et egreſſus eſt angelus q̃ loque/
batur in me: et dixit ad me. Leua oculos tu/
os et vide. Quid eſt hoc q̃d egreditur? Et di
xi. Quid nã eſt. Et ait. Hec eſt amphora egre
diens. Et dixit. Hic eſt oculus eorũ in vniũ/
ſa terra. Et ecce talentũ plũbi portabat̃: et ec=
ce mulier vna ſedens in medio amphore. Et
dixit. Hec eſt impietas. Et ꝓiecit eã i medio
amphore: et miſit maſſam plũbeã in os eius
Et leuaui oculos meos ⁊ vidi: ⁊ ecce due mu
lieres egrediẽtes: ⁊ ſpũs in alis earũ. Et ha/
bebant alas q̃ſi alas milui: et leuauerunt am
phorã inter terrã et celũ. Et dixi ad angelum
q̃ loq̃bat̃ in me. Quo iſte deferunt amphorã
Et dixit ad me. Ut edificet̃ ei domus i terra
ſennaar: et ſtabiliat̃ ⁊ ponat̃ ibi ſup baſẽ ſuã
ET cõuerſus ſuꝫ ⁊ leuaui oculos VI
meos et vidi: ⁊ ecce q̃ttuor quadrige
egrediẽtes de medio duorũ montiuꝫ
⁊ mõtes: mõtes erei. In q̃driga ꝑma eq̃ rufi:
in q̃driga ſecũda eq̃ nigri: in q̃driga tertia eq̃
albi: ⁊ in q̃driga quarta eq̃ varij et fortes. Et
reſpõdi: ⁊ dixi ad angelũ q̃ loquebatur i me.
Quid ſunt hec dñe mi? Et rñdit angelꝰ et ait
ad me. Iſti ſunt q̃tuor venti celi: q̃ egrediunt̃
vt ſtent coram dominatore ois terre. In qua
erant equi nigri egrediebant̃ in terrã aquilo=
nis: et albi egreſſi ſunt poſt eos: ⁊ varij egreſ=
ſi ſunt ad terrã auſtri. Qui aũt erant robuſtiſ
ſimi. exierũt et q̃rebant ire ⁊ diſcurrere ꝑ oẽꝫ
terrã. Et dixit. Ite ⁊ ꝑambulate terrã. Et ꝑ/
ambulauerũt terrã. Et vocauit me: et locutꝰ
eſt ad me dicens. Ecce q̃ egrediunt̃ in terraꝫ
aq̃lonis req̇eſcere fecerũt ſpũm meuꝫ in terra
aq̃lonis. Et factũ eſt ꝟbum dñi ad me dicẽs.
Sume a tranſmig̃tione ab oldai et a tobia et
ab idaia ⁊ venies tu in die illa ⁊ intrabis do/
mum ioſie filij ſophonie q̃ venerunt de baby/
lone: et ſumes aurũ et argentũ ⁊ facies coro/
nas ⁊ pones in capite ieſu filij ioſedech ſacer/
dotis magni: et loqueris ad eum dicẽs. Hec
dicit dominus exercituum dicens. Ecce vir
oriens nomen eius. Et ſubter eum orietur et
edificabit templũ dño: et ipſe extruet tẽplum
dño. Et ipſe portabit gl̃am: et ſedebit ⁊ domi
nabit̃ ſuꝑ ſolio ſuo. Et erit ſacerdos ſuper ſo=
lio ſuo: et ꝯſilium pacis erit inter illos duos
Et corone erũt helem et tobie et idaie et hen
filio ſophonie memoriale in templo domi. Et
q̃ ꝓcul ſunt venient et edificabũt in tẽplo do=
mini: et ſcietis qꝛ dñs exercituum miſit me ad
vos: Erit aũt hoc. ſi auditu audieritis voceꝫ
dñi dei veſtri. VII
ET factũ eſt in anno quarto darij regi
factũ eſt ꝟbum dñi ad zachariã i q̃r/
ta menſis noni q̃ eſt caſleu. Et miſert
ad domũ dei ſaraſar ⁊ rogomelech ⁊ viri qui
erant cũ eis ad ꝓ̃candum faciem dñi: vt dice=
rent ſacerdotibus domus dñi exercituũ ⁊ ꝓ/
phetis loquẽtes. Nunq̃d flendũ eſt michi in
q̇nto menſe: vel ſanctificare me debeo ſicut fe=
ci iam mlt̃is annis? Et factũ eſt ꝟbum domi
exercituũ ad me dicens. Loq̃re ad omnẽ po/
puluꝫ terre ⁊ ad ſacerdotes dicẽs. Cũ ieiuna
retis ⁊ plangeretis in q̇nto ⁊ ſeptimo ꝑ hos ſe
ptuaginta annos: nunq̃d ieiuniuꝫ ieiunaſtis
mihi? Et cũ comediſtis ⁊ bibiſtis: nunq̃d nõ
vob comediſtis ⁊ vobiſmetipſis bibiſtis? Nũ=
q̃d nõ hec ſunt verba q̃ locutus eſt dñs i ma/
nu ꝓphetarũ ꝑ̃orum cuꝫ adhuc hierl̃m habi
taret̃ ⁊ eſſet opulẽta: ⁊ ipſa ⁊ vrbes in circũt=
tu eius: ⁊ ad auſtrũ ⁊ in campeſtribus habi/
taret̃. Et factũ eſt ꝟbum dñi ad zachariã di/
cens. Hec ait dñs exercituũ dicens. Iudiciũ
verũ iudicate: ⁊ miſericordiã ⁊ miſerationes
facite vnuſq̇ſq꜄ cũ fratre ſuo. Et viduã ⁊ pu/
pillum ⁊ aduenã ⁊ pauperẽ nolite calũniari:
et malũ vir fratri ſuo nõ cogitet in corde ſuo.
Et noluerũt attendere ⁊ auerterũt ſcapulam
recedentes: ⁊ aures ſuas aggrauauerũt ne au/
dirent: ⁊ cor ſuũ poſuerũt vt adamantem ne
audirẽt legeꝫ. ⁊ ꝟba que miſit dñs exercituũ
in ſpũ ſuo ſancto ꝑ manũ ꝓphetaruꝫ ꝑ̃orum.
Et facta eſt indignatio magna a domio exer/
cituum. Et factũ eſt: ſicut locutus ſum ⁊ non
audierũt: ſic clamabũt ⁊ nõ exaudiã dic̃ dñs
exercituũ. Et diſpſi eos ꝑ oĩa regna q̃ neſciũt
⁊ terra deſolata eſt ab eis eo ꝙ eſſet tranſiens
⁊ reuertens: ⁊ poſuerunt terrã deſiderabileꝫ
in deſertum. VIII
ET factũ eſt ꝟbum dñi exercituum di
cens. Hec dicit dñs exercituũ. Zela/
tus ſum ſyon zelo magno ⁊ indigna/

tione magna zelatus ſum eam. Hec dicit dñs
exercituum. Reuerſus ſum ad ſyon: ⁊ habita
bo in medio hierl̃m. Et vocabit̃ hierl̃m ciui-
tas veritatis: ⁊ mons domi exercituuz: mõs
ſanctificatus. Hec dicit dñs exercituum. Ad
huc habitabunt ſenes et anus in plateis hie/
ruſalem: ⁊ viri baculus in manu eius p̃ multi
tudine dierum. Et platee ciuitatis cõplebun
tur infantibus: ⁊ puell' ludentibus in plateis
eius. Hec dicit dñs exercituũ. Si videbitur
difficile in oculis reliquiarũ populi huius in
diebus illis nunquid in oculis meis difficile
erit dic̃ dñs exercituũ? Hec dicit dñs exerci/
tuum. Ecce ego ſaluabo populũ meũ de ter/
ra orientis et de terra occaſus ſolis: ⁊ adducã
eos: ⁊ habitabunt in medio hieruſalez ⁊ erũt
mihi in populum: et ego ero eis in deuz in ve
ritate ⁊ in iuſticia. Hec dicit domin' exercitu
um. Confortent̃ manus veſtre qui auditis in
his diebus ſermones iſtos p os prophetarũ
in die quo fundata eſt domus domini exerci-
tuum vt templum edificaret̃. Siquidez ante
dies illos merces hominum nõ erat nec mer-
ces iumẽtorum erat neq; introeũti neq; exeũ-
ti erat pax p̃ tribulatõe: ⁊ dimiſi oẽs homies
vnumquẽq; cõtra proximũ ſuũ. Nunc autez
nõ iuxta dies p̃ores ego faciam reliquijs po/
puli huius dicit dñs exercituũ: ſed ſemen pa-
cis erit. Vinea dabit fructũ ſuum: ⁊ terra da
bit germen ſuum. Et celi dabũt rorem ſuũ: et
poſſidere faciã reliq̃as populi huius vniuer-
ſa hec. Et erit: ſicut eratis maledictio in genti
bus domus iuda ⁊ domus iſrael: ſic ſaluabo
vos ⁊ eritis bñdictio. Nolite timere. Cõfor/
tentur manus veſtre: q: hec dicit dñs exerci/
tuum. Sicut cogitaui vt affligerem vos cum
ad iracundiã ꝓuocaſſent p̃res veſtri me dicit
dñs: ⁊ nõ ſum miſertus: ſic cõuerſus cogita/
ui in diebus iſtis vt bñfaciam domui iuda et
hierl̃m. Nolite timere. Hec ſunt g̊ verba que
facietis. Loq̃mini veritatẽ vnuſq̄ſq; cum
proximo ſuo. Veritatẽ ⁊ iudiciũ pacis iudica
te in portis veſtris: ⁊ vnuſquiſq; malum cõ/
tra amicũ ſuũ ne cogitet in cordibus veſtris
⁊ iuramentũ mendax ne diligatis. Oia enim
hec ſunt q̃ odi dicit dñs. Et factũ eſt verbum
domi exercituũ ad me dicens. Hec dicit dñs
exercituũ. Ieiuniũ q̃rti et ieiuniũ quinti: ⁊ ie
iuniũ ſeptimi ⁊ ieiuniũ decimi erit domui iu-
de in gaudiũ ⁊ in leticiã: ⁊ in ſolennitates pre
claras. Veritatẽ tantũ ⁊ pacem diligite. Hec
dicit dñs exercituũ. Vſq; quo veniant popu
li ⁊ habitẽt in ciuitatibus multis: ⁊ vadãt ha
bitatores vnus ad alterũ dicẽtes. Eamus et
dep̃cemur faciẽ domi: ⁊ queramus dñm exer
cituum. Vadam etiã ego. Et venient populi
multi et gentes robuſte ad querendum dñm
exercituũ in hierl̃m: ⁊ dep̃candam faciẽ dñi.
Hec dicit dñs exercituũ. In diebus illis i q̃/
bus apprehendent decem hoies ex oibus lin
guis gentiũ: ⁊ apprehendẽt fimbriam viri iu/
dei dicentes: ibimus vobiſcũ. Audiuim' eñ
qm̃ deus vobiſcũ eſt.
IX
Onus vbi domi in terra adrach ⁊ da/
maſci requiei eius: q: dñs eſt oculus
homis ⁊ omniũ tribuuz iſrl̃. Emath
q; in terminis eius: ⁊ tyrus ⁊ ſydon. Aſſum/
pſerũt quippe ſibi ſapientiam valde. Et edifi/
cauit tyrus munitionẽ ſuã: ⁊ coaceruauit ar-
gentũ quaſi humũ: ⁊ aurũ vt lutũ platearũ.
Ecce dñs poſſidebit eã: ⁊ ꝑcutiet in mari for
titudinẽ eius: ⁊ hec igni deuorabit̃. Videbit
aſcalon ⁊ timebit: ⁊ gaza et dolebit nimis: et
accharon: qm̃ confuſa eſt ſpes ei'. Et peribit
rex de gaza ⁊ aſcalon nõ habitabit̃. Et ſede/
bit ſeꝑator in azoto: ⁊ diſꝑdam ſuꝑbiaz phi/
liſtinorũ. Et auferam ſanguinem eius de ore
eius: ⁊ abominatões ei' de medio dẽtiũ eius.
Et relinquet̃ etiã ipſe deo noſtro: ⁊ erit quaſi
dux in iuda: et accharon q̃ſi hiebuſe'. Et cir/
cũdabo domũ meã ex his q̃ militãt mihi eun
tes et reuertẽtes: ⁊ nõ tranſibit ſuꝑ eos vltra
exactor: q: nunc vidi in oculis meis. Exulta
ſatis filia ſyon: iubila filia hierl̃m. Ecce rex tu
us veniet tibi iuſtus ⁊ ſaluator: ipſe pauper
⁊ aſcẽdens ſuꝑ aſinã ⁊ ſuꝑ pullũ filium aſine
Et diſꝑdam q̃drigaz ex effraim: et equum de
hierl̃m ⁊ diſſipabit̃ arcus belli. Et loquet̃ pa
cem gẽtibus et poteſtas eius a mari vſq; ad
mare ⁊ a fluminibus vſq; ad fines terre. Tu
q; in ſanguine teſtamẽti tui emiſiſti victos tu
os de lacu: in q̃ nõ eſt aqua. ꝯuertimi ad mu/
nitionẽ vincti ſpei. Hodie q; annuncians du-
plicia reddã tibi: qm̃ extendi mihi iudam q̃ſi
arcum: impleui effraim. Et ſuſcitabo filios tu
os ſyon ſuper filios tuos grecia: ⁊ ponam te
quaſi gladium fortium. Et dñs deus ſuꝑ eos
videbit̃ ⁊ exibit vt fulgur iaculũ eius. Et do
minus deus in tuba canet: ⁊ vadet in turbine
auſtri. Dñs exercituuz ꝓteget eos: ⁊ deuora
bũt et ſubijcient lapidibus funde. Et bibẽtes
inebriabunt̃ quaſi a vino: ⁊ replebuntur vt
phiale: et quaſi cornua altaris. Et ſaluabit eos
dñs deus eorũ in die illa vt gregẽ populi ſui
q: lapides ſancti eleuabunt̃ ſuper terram ei'
Quid eñ bonum eius eſt: et quid pulchrum
eius niſi frumentũ electorũ: et vinum germi-
nans virgines?
X
Petite a domino pluuiã in tempe ſeroti
no: ⁊ dñs faciet niues ⁊ pluuiam im-
bris: ⁊ dabit eis ſingulis herbam in
agro. Quia ſimulachra locuta ſunt inutile: et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diuini viderũt mendaciũ: et ſomniatores lo/
cuti ſunt fruſtra et vane cõſolabunt. Jdcirco
adducti ſunt quaſi grex: affligent quia non
eſt eis paſtor. Sup paſtores iratus eſt furor
meus: ⁊ ſup hircos viſitabo. Quia viſitauit
dñs exercituũ gregem ſuũ domũ iuda: et po-
ſuit eos quaſi equũ glorie ſue in bello. Ex ip/
ſo angulus: et ex ipſo paxillus: ex ipſo arcꝰ ꝓ-
lij et ex ipſo egredie omnis exactor ſimul. Et
erunt quaſi fortes: cõculcantes lutum viarũ
in ꝓlio. Et bellabũt quia dñs cum eis: et con
fundent aſcenſores equoꝝ. Et confortabo
domũ iuda: et domũ ioſeph ſaluabo. Et con-
uertam eos q2 miſerebor eoꝝ: et erunt ſicut
fuerũt quando nõ ꝓiecerã eos. Ego enim
dñs deus eoꝝ: et exaudiam eos. Et erunt q̃-
ſi fortes effraim: et letabit cor eoꝝ quaſi a vi
no. Et filij eoꝝ videbũt et letabunt: et exulta
bit cor eorum in dño. Sibilabo eis: et congre
gabo illos: quia redemi eos. Et multiplicabo
eos ſicut ante fuerãt multiplicati: et ſeminabo
eos i populis. Et delonge recordabũt mei ⁊
viuẽt cum filijs ſuis et reuertent. Et reducã
eos de terra egypti: et de aſſyrijs congrega-
bo eos. Et ad terram galaad et libani addu-
cam eos: et nõ inueniet eis locꝰ. Et tranſibit
in maris freto: et ꝑcutiet in mari fluctꝰ: et cõ-
fundent omia ꝓfunda fluminis. Et humili-
abitur ſupbia aſſur: et ſceptrũ egypti recedet
Confortabo eos in dño: et in nomie eiꝰ ambu
labunt dicit dñs. XI

APeri libane portas tuas: et comedet
ignis cedros tuas. Ulula abies quia
cecidit cedrus: qm̃ magnifici vaſtati
ſunt. Ululate quercus baſan quoniam ſucci
ſus eſt ſaltus munitus. Uox vlulatus paſto-
rum: quia vaſtata eſt magnificentia eorum.
Uox rugitus leonũ: q̊niam vaſtata eſt ſuper
bia iordanis. Hec dicit dñs deꝰ meꝰ. Paſce
pecora occiſiõis q̃ q̃ poſſederãt occidebant et
nõ dolebãt: ⁊ vẽdebãt ea dicẽtes: Bñdictus
dñs diuites facti ſumꝰ. Et paſtores eoꝝ nõ
parcebãt eis: ⁊ ego nõ parcam vltra ſup ha/
bitãtes terrã dicit dñs. Ecce ego tradam ho
mies. vnumquẽq3 in manu ꝓximi ſui: ⁊ i ma
nu regis ſui: et concidẽt terrã et non eruã de
manu eoꝝ et paſcã pecus occiſionis propter
hoc o paupes regis. Et aſſumpſi mihi duas
virgas: vnã vocaui decorẽ: ⁊ alterã vocaui
funiculũ: ⁊ paui gregẽ. Et ſuccidi tres paſto-
res in menſe vno: et contracta eſt aia mea i
eis. Siquidẽ ⁊ aia eoꝝ variauit i me. Et di-
xi. Non paſcam vos. Quod morit moriatur
⁊ quod ſuccidit ſuccidat: et reliqui deuorent
vnuſquiſq3 carnem ꝓximi ſui. Et tuli virgã
meã que vocabat decus et abſcidi eam: vt ir-
ritum facerem fedus meũ quod ꝑcuſſi cũ om-
nibus populis: et in irritũ deductũ eſt in die
illa. Et cognouerunt ſic paupes gregis q̃ cu-
ſtodiunt mihi quia verbũ domi eſt. Et dixi
ad eos. Si bonũ eſt in oculis veſtris afferte
mercedẽ meã: et ſi nõ quieſcite. Et appẽderũt
mercedem meã triginta argenteos. Et dixit
dominus ad me. Proijce illud ad ſtatuariũ.
Decorũ ꝑcium. quo appreciatus ſum ab eis.
Et tuli triginta argẽteos: et proieci illos i do
mo dñi ad ſtatuariũ. Et ꝑcidi virgam meam
ſecundã que appellabat funiculus vt diſſolue
rem germanitatem inter iudã et iſrael. Et di-
xit dñs ad me. Adhuc ſume tibi vaſa paſtoris
ſtulti. Quia ecce ego ſuſcitabo paſtorem i ter
ra qui derelicta non viſitabit: diſperſum non
queret et contritum non ſanabit. ⁊ id qđ ſtat
nõ enutriet ⁊ carnes pinguiũ comedet ⁊ vn-
gulas eoꝝ diſſoluet. O paſtor et idolũ: dere-
linquẽs gregẽ. Gladius ſup brachiũ eiꝰ ⁊ ſu-
per oculum dextrũ eius. Brachium eius ari
ditate ſiccabit: ⁊ oculus dexter eius tenebre
ſcens obſcurabit. XII

ONus verbi dñi ſuper iſrael. Dixit do
minus extendens celũ ⁊ fundãs trã:
⁊ fingẽs ſpũm homis in eo. Ecce ego
ponam hierlm ſupliminare crapule oibꝰ po/
pulis in circũitu: ſed et iuda erit in obſidione
contra hierlm. Et erit: in die illa ponam hie/
ruſalem lapidẽ oneris cunctis popul. Omẽs
q̃ leuabũt eũ cõciſione lacerabunt: et colligẽ
tur aduerſus eã omia regna terre. In die illa
dicit dñs: percutiam omnẽ equũ in ſtupore ⁊
aſcenſorem eius in amentia. Et ſup domũ iu/
da aperiã oculos meos: et omnẽ equũ popu-
loꝝ ꝑcutiam cecitate. Et dicent duces iudã
in corde ſuo: cõfortent mihi habitatores hie-
ruſalem: in dño exercituũ deo eorum. In die
illa ponã duces iuda ſicut caminũ ignis in li/
gnis: et ſicut facẽ ignis in feno: ⁊ deuorabũt
ad dexterã et ad ſiniſtrã oẽs populos in cir/
cũitu. Et habitabit hierlm rurſus i loco ſuo
hierlm: ⁊ ſaluabit dñs tabernacula iuda ſicͭ
ĩncipio vt non magnifice glorie domus da-
uid: et gloria habitantiũ hierlm contra iudã
In die illa ꝓteget dñs habitatores hieruſalẽ
Et erit q̃ offenderit ex eis in die illa quaſi da/
uid: ⁊ domus dauid quaſi dei: ſicut angelus
domi in cõſpectu eius. Et erit in die illa q̃rã
cõterere omẽs gentes que veniũt contra hie-
ruſalem: ⁊ effundam ſup domũ dauid ⁊ ſup
habitatores hierlm ſpũm gratie ⁊ precũ. Et
aſpicient ad me quẽ cõfixerũt ⁊ plangent eũ
planctu quaſi ſup vnigenitũ: ⁊ dolebũt ſup
eum vt doleri ſolet in morte primogeniti. In
die illa magnus erit planctus in hieruſalem

ſicut planctus ad remmon in campo Mageddon. Et plangent terre familie et familie ſeorſum. Familie domus dauid ſeorſum: ⁊ mulieres eorum ſeorſum. Familie domus nathã ſeorſuꝫ: ⁊ mulieres eoꝝ ſeorſum. Familie domus leui ſeorſum: et mulieres eoruꝫ ſeorſum. Familie ſemei ſeorſum: ⁊ mulieres eoruꝫ ſeorſum. Omẽs familie relique: familie ⁊ familie ſeorſum ⁊ mulieres eorum ſeorſum. XIII

IN die illa erit fons patẽs domui dauid ⁊ habitãtibus hierl'm: in ablutionem peccatoris ⁊ menſtruate. ⁊ erit in die illa dicit dñs exercituũ. diſꝑdam noĩa idolorum de terra: ⁊ nõ memorabunt̃ vltra. Et pſeudo ꝓphetas ⁊ ſpũm immundũ auferam de terra. Et erit cũ ꝓphetauerit q̃ſpiam vltra. dicent ei pater eius ⁊ mater eiꝰ qui genuerũt eũ. Nõ viues: q꞉ mendaciuꝫ locutus es in nomĩe dñi. Et cõfigent eũ pater eius et mater eiꝰ genitores eiꝰ cum ꝓphetauerit. Et erit: in die illa confundent̃ ꝓphete vnuſq̃ſq꞉ ex viſione ſua cũ ꝓphetauerint: nec operientur pallio ſaccino vt mentiãt̃. Sed dicet. nõ ſum ꝓpheta. Nõ agricola ego ſum: qm̃ adã exemplũ meũ ab adoleſcẽtia mea. Et dicetur ei. Quid ſunt plage iſte in medio manuũ tuarum? Et dicet. His plagatꝰ ſum in domo eorum q̃ diligebãt me. Framea ſuſcitare ſuper paſtorẽ meũ: ⁊ ſuꝑ virũ coherẽtẽ mihi dicit dñs exercituũ. Percute paſtorẽ ⁊ diſꝑgent̃ oues. Et ꝯuertam manũ meã ad ꝑuulos. Et erunt in omni terra dicit dñs. partes due in ea diſꝑgent̃ ⁊ deficient: ⁊ tertia pars relinq̃tur in ea. Et ducã tertiã partem ꝑ ignẽ ⁊ vrã eos ſicut vrit̃ argentũ ⁊ ꝓbabo eos ſicut ꝓbatur aurũ. Ipſe vocabit nomẽ meũ: et ego exaudiam eũ. Et dicam populus meus es: ⁊ ipſe dicet dominus deus meus. XIIII

ECce dies domĩ venient dicit dominꝰ: et diuident̃ ſpolia tua in medio tui. Et cõgregabo omẽs gentes ad hieruſalem ĩ ꝑlium: ⁊ capiet̃ ciuitas: ⁊ vaſtabũt̃ domus: ⁊ mulieres violabunt̃. Et egredietur media pars ciuitatis in captiuitatẽ et reliquũ populi nõ auferet̃ ex vrbe. Et egrediet̃ dñs ⁊ ꝓliabit̃ contra gentes illas ſic preliatus eſt in die certaminis. Et ſtabunt pedes eius in die illa ſuꝑ montem oliuarũ q̃ eſt contra hierl'm ad orientẽ. Et ſcindet̃ mõs oliuarum ex media ꝑte ſui ad orientẽ ⁊ ad occidentem ꝑrupto grãdi valde. Et ſeꝑabit̃ mediuꝫ mõtis ad aq̃lonẽ: et mediuꝫ eiꝰ ad meridiem. Et fugietis ad vallẽ montiũ eorũ qm̃ coniũgetur vallis moutiũ vſq꞉ ad ꝓximum. Et fugietis ſicut fugiſtis a facie terremotus in diebus ozie regis iuda. Et veniet dñs deꝰ meus omẽſq꞉ ſancti cũ eo. Et erit: in die illa nõ erit lux ſ; frigꝰ et gelu. Et erit dies vna q̃ nota eſt domĩo. nõ dies neq꞉ nox: ⁊ in tꝑe veſperi erit lux. Et erit: In die illa exibunt aque viue de hierl'm. Medium earũ ad mare orientale: ⁊ mediũ eaꝝ ad mare nouiſſimũ. In eſtate ⁊ in hyeme erunt: et erit dñs rex ſuꝑ omnẽ terrã. In die illa erit dñs vnus ⁊ erit nomẽ eiꝰ vnũ. Et reuertet̃ omĩs t̃ra vſq꞉ ad deſertũ: de colle remmon ad auſtrum hierl'm. Et exaltabitur et habitabit̃ in loco ſuo a porta beniamĩ vſq꞉ ad locũ porte ꝑoris ⁊ vſq꞉ ad portã anguloꝝ ⁊ a turre ananehel vſq꞉ ad torcularia regis. Et habitabũt in ea: et anathema nõ erit amplius. Sed ſedebit hierl'm ſecura: et hec erit plaga q̃ ꝑcutiet dñs omẽs gẽtes q̃ pugñauerũt aduẽſus hierl'm. Tabeſcet caro vniuſcuiuſq꞉ ſtantĩ ſuꝑ pedes ſuos ⁊ oculi eiꝰ ꝯtabeſcẽt in foraminibus ſuis: et lingua eorũ contabeſcet in ore ſuo. In die illa erit tumultus domĩ magnus in eis ⁊ appꝛehendet vir manuꝫ proximi ſui ⁊ conſeret̃ manus eius ſuꝑ manum ꝓximi ſui. Sed et iudas pugnabit aduerſus hieruſalem. Et ꝯgregabunt̃ diuitie oĩm gentiuꝫ in circuitu. aurũ ⁊ argentum et veſtes multe ſatis. Et ſic erit ruina eq̃ ⁊ muli ⁊ cameli ⁊ aſini ⁊ oĩm iumentorũ que fuerint in caſtris illꝭ: ſic ruina hec. Et oẽs q̃ reliq̃ fuerint de vniuerſis gentibꝰ q̃ venerunt cõtra hierl'm: aſcẽdent ab anno in annũ vt adorent regem dñm exercituum: et celebrent feſtiuitatẽ tabnaculoꝝ. Et erit q̃ nõ aſcenderint de familiis terre ad hieruſalẽ vt adorent regem dñm exercituũ: non erit ſuꝑ eos imb. Qꝫ ⁊ ſi familia egypti ñ aſcẽderit ⁊ non venerit: nec ſuꝑ eos erit. Sed erit ruina q̃ ꝑcutiet dñs omẽs gentes q̃ non aſcẽderint ad celebrandã feſtiuitatẽ tabnaculoꝝ. Hoc erit peccatũ egypti ⁊ hoc peccatuꝫ oĩm gentiũ q̃ nõ aſcẽderint ad celebrandaꝫ feſtiuitatem tabnaculorum. In die illa erit qd ſuꝑ frenũ equi eſt ſanctũ dño: et erũt lebetes ĩ domo dñi q̃ſi phiale corã altari. Et erit omĩs lebes in hierl'm et in iuda ſanctificatus domĩo exercituũ. Et veniẽt oẽs immolãtes ⁊ ſumẽt ex eis: et coquent in eis. Et nõ erit mercator vltra in domo dñi exercituũ in die illo.

Explicit Zacharias ꝓpheta. Incipit ꝓlogus in Malachiã ꝓphetam.

DEus ꝑ moyſen ꝓ̃lo iſrl' preceperat. ſacerdotes tabnaculi ſui oĩ corꝑali vitio liberoſ. hoſtias oĩ vitio vacuas ſibi offerre. Quibus legẽ ſuam ad regenduꝫ populũ ob h̃ dederat vt ꝑ ſacrificiorũ oblatõem internũcii dei et hoĩm facti: ꝑl'm ꝑceptis celeſtibus facerẽt obedire. Vñ ſacerdotes ange/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf